

Bemærkninger til lovforslaget

Under den borgerlige regerings efterårsmanøvre 1982 gik det hårdt ud over det sociale område, hvilket betød, at grupper i samfundet, der i forvejen havde været tvunget til at skære levestandarden ned som følge af den økonomiske krise og skiftende regerings besparelser, nok en gang måtte holde økonomisk for. Som et af de mange initiativer lykkedes det regeringen at skaffe flertal for at indføre karensdag ved sygdom for lønmodtagere. Karensdagen betød, at der igen blev indført en slags skat på sygdom, fordi lønmodtagere i almindelighed herefter skulle betale for den første sygedag.

De borgerlige partiers interesse i indførelse af karensdagen delte sig i to, dels den officielle, hvor argumentet gik på ønsket om offentlige besparelser, dels den mere uofficielle (og måske reelle), som lejlighedsvis blev fremført af diverse borgerlige politikere, nemlig at man med en karensdag ved sygdom ville komme pjækkeri og andet unødigt fravær til livs. Her kom borgerlige politikeres generelle mistro til almindelige mennesker klart til udtryk. Det blev oven i købet fremført til trods for, at sygefraværet i Danmark på daværende tidspunkt var mindre end i de lande, vi normalt sammenligner os med.

Karensdagen har nu fungeret siden 1. april 1983 – altså godt 2 år – og det kan konstateres, at debatten om den og besværlighederne med den aldrig har været større end nu.

For det første kan det konstateres, at karensdagen i vidt omfang har udviklet sig til at være en særlov vendt mod offentligt ansatte. Denne situation er tilsyneladende også gået op for selv gruppeformændene for venstre og kristeligt folkeparti, der som bekendt begge tilhører regeringspartierne. At det forholder sig sådan, skyldes, at store dele af det private erhvervsliv ikke bruger karensdagen over for deres ansatte. Årsagen er, dels at den stri-

der mod enhver form for moderne personalepolitik, dels at den medfører eller kan medføre unødigt uro på de enkelte arbejdspladser.

Denne mulighed for at undgå karensdagen har offentligt ansatte ikke. Her gælder loven fuldt ud, selv om adskillige kommuner ud fra de samme betragtninger som det private erhvervsliv har ønsket at slippe for at trække personalet i løn ved sygdom. Men da kommunerne bliver holdt i kort snor af regeringen specielt i skikkelse af den allestedsnærværende og -talende indenrigsminister, er det blevet ved ønsket.

For det andet kan det konstateres, at sygefraværet blandt lønmodtagere, som i en årrække var faldende i Danmark, nu atter er stigende. Det er naturligvis vanskeligt håndfast at bevise, at det lige netop skyldes karensdagen, men at gå til den modsatte yderlighed, som det er lykkedes socialministeren, og benægte enhver form for sammenhæng vidner kun om almindelig afmagt hos den selvsamme minister.

For det tredje har karensdagen medført en omfattende meradministration. Som eksempler skal nævnes administration af § 12-aftalerne, vurderingen af, om der er tale om en arbejdsskade, hvor der ikke skal trækkes for sygefraværet, tilbagefaldsreglen og fraværet ved børns første sygedag, hvor der heller ikke skal trækkes, hvis den pågældende overenskomst hjemler ret til fravær i den slags tilfælde.

Der er med andre ord argumenter nok for at afskaffe karensdagen og erkende, at den var en fejltagelse.

Det skal til slut bemærkes, at foreslagsstillerne af hensyn til lovforslagets økonomiske konsekvenser har valgt at lade den såkaldte arbejdsgiverperiode forblive på 13 uger – den længde, som den borgerlige regering fik den forlænget til i efteråret 1982.